

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/70/2015
Identifikačné číslo spisu: 3014200451
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3014200451.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa MUDr. F. Y., nar. XY, bytom L., právne zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, so sídlom Nám. Sv. Anny 7269/20A, Trenčín, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o priznanie starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/139/2014-30 zo dňa 11. decembra 2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 11. decembra 2014, č. k. 12Sd/139/2014-30, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 12Sd/139/2014-30 zo dňa 11.12.2014 v zmysle § 250q O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 06.05.2014, ktorým táto podľa § 21, § 132 a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zamietla žiadosť navrhovateľa z 29.01.2014 o priznanie starobného dôchodku od XY.

Z odôvodnenia prvostupňového rozsudku vyplýva, že navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek dovŕšením 55. roku veku dňom XY. Navrhovateľovi bol rozhodnutím Útvaru sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže v Bratislave č. GR ZVJS-11625/30-2 zo dňa 21.03.2012 (správne „21.03.2002“) spätne od 10.01.1999 priznaný starobný dôchodok podľa V. časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ktorý sa od 01.07.2002 považuje za výsluhový dôchodok. Uviedol, že podmienky nároku na starobný dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. posúdil a sumu starobného dôchodku určil už Útvar sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme. Starobný dôchodok je naďalej vyplácaný Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže z osobitného systému

sociálneho zabezpečenia; za výsluhový sa iba považuje, naďalej je starobným dôchodkom priznaným podľa zákona č. 100/1988 Zb. Nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania navrhovateľovi vzniknúť nemôže. Podľa § 67 ods. 4 zákona č. 328/2002 Z.z. má navrhovateľ možnosť za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31.12.2003 podľa zákona č. 461/2003 Z.z. požiadať o zvýšenie už priznaného výsluhového dôchodku Útvar sociálneho zabezpečenia, ktorý dôchodok vypláca. Napadnuté rozhodnutie odporkyne preto potvrdil ako vecne správne a zákonné.

Tento rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ v zákonnej lehote odvolaním, v ktorom uviedol, že odporkyňa neodôvodnila z akého dôvodu odmietla priznať navrhovateľovi dôchodok od dovŕšenia 55. roku veku, t. j. od XY. Uviedol, že ako bývalý člen ZVJS ku dňu skončenia služobného pomeru vykonal viac ako 20 rokov služby zaradenej do I. kategórie funkcií a týmto výkonom služby súčasne splnil podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok dosiahnutím veku 55 rokov. Uviedol, že získal aj viac ako 15 rokov poistnej doby vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia, čím splnil aj podmienku trvania doby poistenia pre nárok na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia. Navyiac odporkyňa nezhodnotila ďalšie roky jeho poistenia vo všeobecnom systéme. Poukázal pritom na § 14 ods. 4 a § 21 ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 04.03.2015 uviedla, že navrhovateľovi bol od 10.01.1999 priznaný starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ktorý sa od 01.07.2002 považuje za výsluhový dôchodok, z čoho vyplýva, že podmienky nároku na starobný dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme už určil útvar sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže. Starobný dôchodok, ktorý je navrhovateľovi naďalej vyplácaný z osobitného systému sociálneho zabezpečenia sa za výsluhový iba považuje, naďalej je však starobným dôchodkom podľa zákona č. 100/1988 Zb. Okolnosť, že už raz bol priznaný starobný dôchodok, vylučuje možnosť vzniku nároku na taký istý druh dôchodku aj podľa neskoršieho zákona č. 461/2003 Z.z.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu v medziach odvolania bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 01. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 01. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 94 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení nárok na dávku dôchodkového zabezpečenia a sociálnej starostlivosti (ďalej len „dávka“) vzniká dňom splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, prípadne vykonávacími predpismi.

V zmysle § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak

bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň :

- a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií,
- b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

Podľa § 114 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb., ak ide o sociálne zabezpečenie vojakov z povolania, príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a príslušníkov zborov nápravnej výchovy, sú orgánmi sociálneho zabezpečenia federálne ministerstvá národnej obrany a vnútra, ministerstvá vnútra a životného prostredia a spravodlivosti republík a orgány uvedené v § 142.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Podľa § 125 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. starobné dôchodky policajtov a prídavok k starobnému dôchodku policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa zlučujú a od účinnosti tohto zákona sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. policajt a profesionálny vojak, ktorému sa skončil služobný pomer, má nárok na výsluhový dôchodok, ak služobný pomer trval najmenej 25 rokov.

Z potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže mal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že navrhovateľ počas výkonu služby v Zbore väzenskej a justičnej stráže získal viac ako 20 rokov služby zaradenej do I. kategórie funkcií a dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55. roku veku, t.j. XY, pričom mu bol rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS-11625/30-02 zo dňa 21.03.2002 od 10.01.1999 priznaný starobný dôchodok, ktorý bol vymeraný s prihliadnutím na celkovú dobu služby a dobu zamestnania, t.j. 35 rokov a 311 dní (upravené na 36 rokov), z toho 20 rokov a 36 dní v 1. kategórii funkcií, 7 rokov a 118 dní v 2. kategórii funkcií a 8 rokov a 157 dní v III. kategórii funkcií.

Žiadosťou zo dňa 29.01.2014 navrhovateľ požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od XY, pričom odporkyňa rozhodnutím č. XY zo dňa 06.05.2014 navrhovateľovu žiadosť zamietla s odôvodnením, že nárok na ten istý druh dôchodku za tie isté doby zamestnania poistencovi vzniknúť nemôže.

Navrhovateľovi bol Útvaram sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže priznaný dôchodok od 10.01.1999, kedy sociálne zabezpečenie príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže upravovala piata časť (§ 129 - § 145) zákona č. 100/1988 Zb., pričom jeho § 132 a § 133 upravovali nárok na starobný dôchodok. Navrhovateľovi teda bol priznaný starobný dôchodok podľa uvedených zákonných ustanovení. Pokiaľ teda navrhovateľ uplatňuje priznanie starobného dôchodku od dovŕšenia veku 55 rokov dňom XY, mal taký nárok uplatniť u uvedeného orgánu sociálneho zabezpečenia ministerstva vnútra.

Podľa neskôr prijatého zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov starobné dôchodky policajtov a prídavok k starobnému dôchodku policajtov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá, sa považujú za výsluhové dôchodky.

Z doterajšej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 9So/48/2014 zo dňa 08.07.2015, rozsudok NS SR sp. zn. 1So/47/2014 zo dňa 25.08.2015) vyplýva, že starobný dôchodok, priznaný podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. a ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z. (01.07.2002) vyplácaný Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže, je naďalej starobným

dôchodkom, nie je výsluhovým dôchodkom priznaným podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z. (na priznanie ktorého je potrebné splniť celkom iné predpoklady ako na priznanie starobného dôchodku podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.). Za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. sa tento starobný dôchodok iba považuje na účely jeho ďalšej výplaty z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že nie je právne prípustné, aby odporkyňa priznala navrhovateľovi ďalší starobný dôchodok, keďže tento mu už raz bol priznaný (§ 114 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.) vecne príslušným orgánom (Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže ako orgánom sociálneho zabezpečenia MV SR). Uvedený orgán starobný dôchodok nielen priznal, ale ho aj naďalej vypláca (ako výsluhový), a preto je príslušný rozhodnúť aj o zvýšení starobného dôchodku z titulu doby zamestnania (dôchodkového poistenia) získanej po vzniku nároku na starobný dôchodok. Navrhovateľovi z toho dôvodu nič nebránilo a nebráni, aby sa so žiadosťou o zhodnotenie tzv. doby po veku, obrátil na GR ZVJS.

Z vyššie uvedených dôvodov považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu za súladný so zákonom, a preto ho podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania najvyšší súd nepriznal, nakoľko žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.